

Jubileuszowa inauguracja roku akademickiego na Wydziale Geodezji i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego

Gaudeamus

Kolejny rok akademicki na Wydziale Geodezji i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego rozpoczął się 5 października. Inauguracja zbiegła się z dwoma jubileuszami 40-lecia: istnienia Wydziału Geodezji i Gospodarki Przestrzennej oraz pracy naukowej prof. Lubomira Włodzimierza Barana. Młodzież, która tego dnia otrzymała indeksy, miała więc wyjątkową okazję do zapoznania się zarówno z historią swojego wydziału, jak i jedną z najwybitniejszych osobowości w środowisku geodezyjnym.

Uroczystość miała miejsce w hali sportowej w olsztyńskim Kortowie. W ceremonii udział wzięła kadra naukowa uniwersytetu z rektorem prof. Ryszardem J. Góreckim na czele, dziekani wydziałów geodezyjnych krajowych uczelni, ponad setka zaproszonych gości (w tym prezes GUGiK, reprezentanci

władz miasta i regionu, prezesi firm geodezyjnych, liczne grono absolwentów) i 300 studentów I roku.

Przemówienie otwierające uroczystość wygłosił dziekan prof. Ryszard Żróbek. Przedstawił bogatą historię wydziału i jego rolę w rozwoju Warmii i Mazur, dzisiejsze powiązania geodezji i kartografii

▲ Dziekan Wydziału Geodezji i Gospodarki Przestrzennej prof. Ryszard Żróbek i prof. Lubomir W. Baran (na drugim planie)

z gospodarką przestrzenną, wyzwania, przed jakimi stoją naukowcy, oraz zadania, jakie mają przed sobą świeżo upieczeni żacy. W świetle jubileuszu profes-

Historia Wydziału Geodezji i Gospodarki Przestrzennej

- 1950 – powołanie Wyższej Szkoły Rolniczej w Olsztynie (z połączenia Państwowej Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszyźnie i Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Łodzi);
- 1960 – utworzenie Zawodowego Studium Geodezji Urzędzeń Rolnych. Kuratorem studium odpowiedzialnym za nabór kadry – zostaje prorektor ds. nauki WSR prof. Hjalmar Ugglar, pierwszym kierownikiem studium i szefem jeszcze nielicznej kadry dr Witold Senisson, który do pomocy ma m.in. asystentów Andrzeja Hopfera i Lubomira W. Barana;
- 1964 – pierwszymi 53 absolwentów uczelni uzyskuje tytuł inżyniera geodezji urzędzeń rolnych;
- 1967 – utworzenie Wydziału Geodezji Urzędzeń Rolnych z 5 katedrami. Pierwszym dziekanem zostaje dr Witold Senisson (1967-69), studia są dwustopniowe (inżynierskie i magisterskie). Na wydziale funkcjonuje pięć katedr: geodezji, geodezji wyższej i fotogrametrii, geodezyjnych urzędzeń rolnych, przyrodniczych podstaw rolnictwa, a także matematyki i statystyki matematycznej;
- 1968 – utworzenie biblioteki wydziałowej;
- 1969 – przeniesienie na wydział Ośrodka Obliczeń Matematycznych, dziekanem zostaje dr Lubomir W. Baran (1969-75);
- 1970 – 29 pierwszych absolwentów uzyskuje tytuł magistra inżyniera. Zmiana nazwy na Wydział Geodezji i Urzędzeń Rolnych związana z wyodrębnieniem dwóch głównych kierunków badawczych;
- 1971 – uruchomienie studiów zaocznych, otrzymanie uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora nauk rolniczych i doktora nauk technicznych;
- 1972 – przemianowanie uczelni na Akademię Rolniczo-Techniczną, obrona pierwszej na wydziale rozprawy doktorskiej (Henryka Wójciak);
- 1975 – doktorem honoris causa zostaje prof. Czesław Kamela, a dziekanem na okres trzech lat prof. Andrzej Hopfer;
- 1976 – przekształcenie funkcjonujących przy wydziale katedr w instytuty, dr Lubomir W. Baran uzyskuje tytuł profesora;
- 1977 – dr Andrzej Hopfer uzyskuje tytuł profesora;
- 1978 – prof. Lubomir W. Baran ponownie obejmuje funkcję dziekana (1978-81);
- 1978-81 – prorektorem Akademii jest prof. Andrzej Hopfer;
- 1979 – dr Henryk Solarski uzyskuje tytuł profesora;

- 1980 – dr Halina Hutorowicz i dr Czesław Platt uzyskują tytuły profesorskie;
- 1981 – dziekanem zostaje dr Kazimierz Sikorski (1981-90);
- 1981-84 – rektorem Akademii jest prof. Andrzej Hopfer, prorektorem prof. Lubomir W. Baran;
- 1984-97 – rektorem Akademii jest prof. Lubomir W. Baran;
- 1987 – pierwszymi tytuły profesorów zwyczajnych w historii wydziału otrzymują Lubomir W. Baran i Andrzej Hopfer;
- 1988 – doktorem honoris causa zostaje prof. Marek Urban, tytuł profesora uzyskują dr Witold Senisson i dr Kazimierz Sikorski;
- 1989 – uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk technicznych w dziedzinie „geodezja i kartografia”, wydział (jako piąty w Akademii) zyskuje pełne uprawnienia akademickie; dr Maria Krystyna Szacherska otrzymuje tytuł profesora;
- 1990 – zastąpienie kierunku „geodezja urzędzeń rolnych” kierunkiem „geodezja i kartografia”; nadanie pierwszego tytułu doktora habilitowanego (dr Karol Szeliga);
- 1990-96 – rektorem Akademii jest prof. Andrzej Hopfer, a dziekanem WGiGP prof. Ildzi Gajderowicz (1990-92);
- 1992 – zmiana nazwy na Wydział Geodezji i Gospodarki Przestrzennej; dziekanem po raz kolejny zostaje Lubomir W. Baran (1992-99);
- 1993 – doktorem honoris causa zostaje prof. Hendrik Gerrit Ligtering;
- 1995 – dr Stanisław Oszczak uzyskuje tytuł profesora;
- 1996 – nadanie tytułu doktora honoris causa prof. Istvanowi Joo;
- 1997 – utworzenie czteroletniego studium doktoranckiego i kierunku gospodarka przestrzenna; dr Stanisław Surowiec uzyskuje tytuł profesora;
- 1998 – doktorem honoris causa zostają prof. Michał Odlanicki-Poczobutt i Ian Williamson;
- 1999 – przekształcenie Akademii w Uniwersytet Warmińsko-Mazurski; prof. Ryszard Żróbek wybrany na dziekana.

Łącznie tytuły magisterskie uzyskało 1641 osób, inżynierskie – 1313. Nadano 93 stopnie doktora nauk rolniczych i technicznych oraz 17 stopni doktora habilitowanego nauk technicznych.

Opracowanie redakcji na podstawie książki „40 lat Wydziału Geodezji i Gospodarki Przestrzennej” pod redakcją p. prof. Ryszarda Żróbka, Olsztyn – Kortowo 2000

sora Barana szczególną wymowę miał końcowy fragment wystąpienia dziekana skierowany specjalnie do rozpoczynających właśnie naukę studentów „... ideały są jak gwiazdy i jeżeli nawet nie możemy ich osiągnąć, to powinniśmy się według nich orientować”.

Profesor Lubomir Włodzimierz Baran związany jest z olsztyńską uczelnią od czterech dekad. Naukowiec, autor kilkudziesięciu prac naukowych i wielu podręczników, opinii, ekspertyz, recenzji oraz referatów. Wybitny naukowiec, pedagog i organizator. Autorytet.

O becnemu na WGiGP zatrudnionych jest na pełnych etatach 148 nauczycieli akademickich, w tym 17 profesorów i 19 doktorów habilitowanych. Wydział tworzy 5 jednostek: Instytut Geodezji, Instytut Gospodarki Przestrzennej, Instytut Matematyki, Informatyki i Fizyki, Katedra Fotogrametrii i Teledetekcji, Katedra Geodezji Satelitarnej i Nawigacji. Od początku swego istnienia wydział prowadzi ożywioną współpracę z ośrodkami zagranicznymi. Ostatnio m.in. z uniwersytetami w Monachium, Bolonii, Trieście, Delft czy Oksfordzie.

Obok przedstawiamy w wielkim skrócie cztery dziesięciolecia Wydziału Geodezji i Gospodarki Przestrzennej, a także drogę naukową profesora Lubomira Włodzimierza Barana, dwóch jakże ważnych dla naszego środowiska „instytucji”.

Tekst i zdjęcia Jerzy Przywara

Lubomir Włodzimierz Baran

Urodził się 27 września 1937 r. w Żniamynie (woj. lubelskie). W 1955 r. kończy Liceum Ogólnokształcące w Elką i rozpoczyna studia na Wydziale Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej. W 1960 r. uzyskuje tytuł magistra inżyniera. Następnie przenosi się do Olsztyna, gdzie 1 października tegoż roku rozpoczyna pracę we własnie otwartym Zawodowym Studium Geodezji Urzędów Rolnych w Wyższej Szkole Rolniczej, najpierw jako pracownik naukowo-techniczny, a następnie asystent. Jest jednym z trójki pierwszych etatowych pracowników studium. W 1966 r. uzyskuje tytuł doktora nauk technicznych na swym macierzystym wydziale Politechniki Warszawskiej. Dwa lata później zostaje docentem, a w 1972 r. uzyskuje tytuł doktora habilitowanego. Od 1969 do 1993 r. jest szefem (kilkakrotnie zmieniającego nazwę) wydziałowego Instytutu Geodezji i Fotogrametrii. W latach 1973-75 zasiada w Sekcji Wyższych Szkół i Placówek Rolniczych Rady Głównej Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, a od 1972 r. (przez 10) lat jest członkiem Centralnego Zespołu Dydaktyczno-Wychowawczego działającego przy Ministerstwie Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. W latach 1975-92 bierze udział w pracach Rady Naukowej IGIK w Warszawie. W 1976 r. uzyskuje tytuł profesora nadzwyczajnego. W latach 1981-84 jest prorektorem, a w kolejnej kadencji rektorem Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie. Przez kilkanaście lat jest także dziekanem i prodziekanem WGiGP. Od 1981 r. jest członkiem Rady Naukowej Centrum Badań Kosmicznych PAN. W latach 1983-87 zostaje członkiem, a następnie przewodniczącym Specjalnej Grupy Studiów „Computer Assisted Design of Geodetic Network” w Międzynarodowej Asocjacji Geodezji. Od 1983 r. jest także ekspertem ministra edukacji narodowej. W 1987 r. uzyskuje tytuł profesora zwyczajnego. Od 1988 r. jest reprezentantem naszego kraju w Podkomisji Międzynarodowej Asocjacji Geodezji „European Reference Frame” (zasługą tej podkomisji jest m.in. utworzenie europejskiej sieci geodezyjnej EUREF). W 1994 r. Zgromadzenie Ogólne Polskiej Akademii Nauk (w której aktywnie działa od 1966 r.) wybiera go na członka-korespondenta PAN. Jest wiceprzewodniczącym Komitetu Geodezji PAN. Działa w radach programowych kilku czasopism naukowych.

18 maja 2000 r. otrzymuje tytuł doktora honoris causa Akademii Rolniczej we Wrocławiu.

Jest członkiem Amerykańskiej Unii Geofizycznej i Europejskiego Towarzystwa Geofizycznego.

Uznawany jest za jednego z pionierów badań w zakresie geodezji satelitarnej w Polsce i specjalistę od zastosowań techniki satelitarnej w badaniach geodynamicznych. Już w 1961 r. utworzył studenckie Astronomiczne Koło Naukowe, a w latach 1961-73 był szefem Stacji Obserwacji Sztucznych Satelitów Ziemi w Olsztynie. Walnie przyczynił się do włączenia w 1994 r. obserwatorium satelitarnego Instytutu Geodezji ART do światowej sieci permanentnych stacji IGS oraz do sieci stacji IERS. Był szefem wielu programów badawczych.

Opracował metody wyrównania dużych przestrzennych sieci geodezyjnych, jak również kilka podręczników z zakresu rachunku wyrównawczego. Aktualnie zajmuje się badaniami związanymi z techniką GPS. W jego bogatym dorobku jest 65 rozpraw naukowych, 8 książek, kilkaset recenzji, ekspertyzy opinii. Był promotorem 6 rozpraw doktorskich i 2 przewodów doktora honoris causa.

Jako prezes Zarządu Środowiskowego Akademickiego Związku Sportowego czynnie zajmował się także sprawami akademickiego sportu (1980-85).

W 1999 r. został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Opracowanie redakcji na podstawie książki „Lubomir Włodzimierz Baran” pod redakcją prof. Stanisława Surowca